

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบาดเจ็บโครงร่างกล้ามเนื้อที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลลานนา จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2556

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษา คือบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลลานนา จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 266 คน

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ บุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลลานนา จังหวัดเชียงใหม่ กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 159 คน ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ตามคุณสมบัติดังนี้

1. อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป
2. สามารถสื่อสารความหมายและเข้าใจภาษาไทยได้
3. มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป
4. ยินยอมเข้าร่วมการศึกษา

จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคลากรทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานภายในโรงพยาบาลลานนา ตามคุณสมบัติที่กำหนด พบว่ามีจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 266 ราย จึงทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เนื่องจากทุกคนเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการบาดเจ็บโครงร่างกล้ามเนื้อที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบาดเจ็บ โครงร่างคำถามเนื้อที่ เกี่ยวเนื่องจากการทำงาน ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล สุขภาพและการทำงาน ได้แก่ อายุ เพศ ดัชนีมวลกาย สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประวัติการทำงาน หอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน การทำงาน ล่วงเวลา การทำงานเป็นกะ การสูบบุหรี่ การออกกำลังกาย/การทำกิจกรรมทางกาย ประวัติการตั้งครรภ์และ ได้รับอุบัติเหตุ (19 ข้อ)

2. ปัจจัยด้านจิตสังคม ได้แก่ ข้อเรียกร้องจากการทำงาน (3 ข้อ) การควบคุมงานหรืออำนาจตัดสินใจในงาน (6 ข้อ) การสนับสนุนทางสังคม (5 ข้อ) รวมทั้งหมดจำนวน 14 ข้อ โดยในส่วนของปัจจัยด้านจิตสังคม ประเมินด้วยแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 4 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยมาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของท่านมาก
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของท่านน้อย
ไม่เห็นด้วยมาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของท่านน้อยมากหรือไม่ตรงกับความรู้สึกของท่านเลย

การให้คะแนนแบบสอบถามในส่วนของปัจจัยด้านจิตสังคมด้านข้อเรียกร้องจากการทำงาน การควบคุมงานหรืออำนาจตัดสินใจในงาน และการสนับสนุนทางสังคม มีข้อความทางบวก และข้อความทางลบ ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
เห็นด้วยมาก	4 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วย	3 คะแนน	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วยมาก	1 คะแนน	4 คะแนน

การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของปัจจัยด้านจิตสังคมที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยของคะแนนปัจจัยด้านจิตสังคมรายด้าน (\bar{X}) เป็นตัวแบ่งในการกำหนดช่วงคะแนน 2 ระดับคือระดับสูงและระดับต่ำ โดยกำหนดระดับคะแนนปัจจัยด้านจิตสังคมรายด้านดังนี้

ปัจจัยด้านข้อเรียกร้องจากการทำงาน

คะแนนมากกว่า \bar{X} หมายถึง มีปัจจัยด้านข้อเรียกร้องจากการทำงานในระดับสูง

คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ \bar{X} หมายถึง มีปัจจัยด้านข้อเรียกร้องจากการทำงานในระดับต่ำ

ปัจจัยด้านการควบคุมงานหรืออำนาจตัดสินใจในงาน

คะแนนมากกว่า \bar{X} หมายถึง มีปัจจัยด้านควบคุมงานหรืออำนาจตัดสินใจในงานในระดับสูง

คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ \bar{X} หมายถึง มีปัจจัยด้านควบคุมงานหรืออำนาจตัดสินใจในงานในระดับต่ำ

ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม

คะแนนมากกว่า \bar{X} หมายถึง มีปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมในระดับสูง

คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ \bar{X} หมายถึง มีปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมในระดับต่ำ

3. ปัจจัยด้านกายภาพ ได้แก่ ท่าทางการทำงานที่ไม่เหมาะสม (8 ข้อ) การทำงานที่ต้องออกแรงมาก (7 ข้อ) และการทำงานซ้ำ ๆ (1 ข้อ) รวมทั้งหมดจำนวน 16 ข้อ โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุการสัมผัสปัจจัยด้านกายภาพขณะปฏิบัติงาน ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ดังนี้

ปฏิบัติมากที่สุด หมายถึง ปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลดังกล่าวทุกวัน

ปฏิบัติมาก หมายถึง ปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลดังกล่าวสัปดาห์ละ 4-6 วัน

ปฏิบัติน้อย หมายถึง ปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลดังกล่าวสัปดาห์ละ 2-3 วัน

ปฏิบัติน้อยที่สุด หมายถึง ปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลดังกล่าวสัปดาห์ละ 1 วัน

ไม่ได้ปฏิบัติ หมายถึง ไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล
ดังกล่าวเลย

การให้คะแนนของปัจจัยด้านกายภาพ ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ปฏิบัติมากที่สุด	5 คะแนน
ปฏิบัติมาก	4 คะแนน
ปฏิบัติน้อย	3 คะแนน
ปฏิบัติน้อยที่สุด	2 คะแนน
ไม่ได้ปฏิบัติ	1 คะแนน

การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของปัจจัยด้านกายภาพ โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เป็นตัวแบ่งในการกำหนดช่วงคะแนนเป็น 2 ระดับ คือ มีการสัมผัสปัจจัยด้านกายภาพระดับสูงและระดับต่ำ โดยกำหนดระดับคะแนนปัจจัยด้านกายภาพ ด้วยเกณฑ์ดังนี้

คะแนนมากกว่าค่าเฉลี่ย (\bar{X})	หมายถึง มีการสัมผัสปัจจัยด้านกายภาพ ในระดับสูง
คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย (\bar{X})	หมายถึง มีการสัมผัสปัจจัยด้านกายภาพ ในระดับต่ำ

4. การบาดเจ็บโครงร่างกล้ามเนื้อที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงานในช่วง 7 วันและ 12 เดือน ก่อนทำการศึกษา โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาปรับปรุงมาจากแบบสอบถามมาตรฐานนอร์ดิก (Standardized Nordic Questionnaire [SNQ]) ของคูรินกาและคณะ (Kuorinka et al., 1987) ลักษณะ การประเมินเป็นการประเมินด้วยแผนภาพร่างกายที่จำแนกออกเป็น 9 ส่วน ได้แก่ คอ ข้อไหล่ ข้อศอก ข้อมือ/มือ หลังส่วนบน หลังส่วนล่าง ข้อสะโพก/ต้นขา ข้อเข่า และข้อเท้า/เท้า ให้ผู้ตอบ แบบสอบถามระบุตำแหน่งที่เกิดอาการปวด เจ็บ เมื่อย ล้า เคล็ด ตึง อักเสบ บวม แสบ ชา รวมทั้ง ผลกระทบจากอาการบาดเจ็บโครงร่างกล้ามเนื้อ ความรุนแรงของการบาดเจ็บ และการจัดการแก้ไข เมื่อเกิดการบาดเจ็บ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (content validity)

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามการบาดเจ็บโครงร่างกล้ามเนื้อที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงานของบุคลากรทางการพยาบาลไปทดสอบความตรงด้านเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษา โดย ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย แพทย์อาชีวเวชศาสตร์ จำนวน 2 ท่าน อาจารย์พยาบาล

ผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลอาชีวอนามัย จำนวน 1 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ความชัดเจนของข้อความถาม และความครอบคลุมของข้อความถาม รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะ หลังจากนั้นผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปคำนวณหาดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content validity index [CVI]) และทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำไปทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าเฉลี่ย CVI ของแบบสอบถาม เท่ากับ 1.00

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (reliability)

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามการบาดเจ็บ โครงร่างกล้ามเนื้อที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ที่ได้ปรับปรุงตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองใช้กับบุคลากรทางการแพทย์โรงพยาบาลลานนา จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 15 ราย ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ แล้วนำแบบสอบถามมาคำนวณหาความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใน ส่วนของปัจจัยด้านจิตสังคมเท่ากับ 0.92 และในส่วนของปัจจัยด้านกายภาพเท่ากับ 0.88 สำหรับแบบสอบถามในส่วนของการบาดเจ็บ โครงร่างกล้ามเนื้อที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน ผู้ศึกษาหาความเป็น ปรนัย (objectivity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านตรวจสอบความชัดเจนของข้อความถาม ความเหมาะสมของ ลำดับข้อความถาม ความครอบคลุมด้านเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงข้อความถามที่ยังไม่ชัดเจนให้มีความ เหมาะสมด้านภาษาก่อนนำไปรวบรวมข้อมูล

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาทำการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยนำโครงการศึกษาค้นคว้าแบบ อิสระเสนอต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อผ่าน การอนุมัติแล้ว ผู้ศึกษาเข้าพบผู้อำนวยการ โรงพยาบาลลานนา หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลและ กลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการศึกษาและขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งขอ ความร่วมมือจากบุคลากรทางการแพทย์ในการตอบแบบสอบถามและลงนามในใบยินยอมเข้าร่วม การศึกษา ชี้แจงสิทธิแก่กลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างสามารถปฏิเสธที่จะยุติการตอบแบบสอบถาม ได้ตลอดเวลาและไม่มีผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้น ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะไม่มีการเปิดเผยให้เกิด ความเสียหายแก่กลุ่มตัวอย่าง การนำเสนอผลการศึกษายังจะนำเสนอในภาพรวม ไม่ระบุชื่อกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาจะนำไปใช้ประโยชน์ในทางวิชาการเท่านั้น

ขั้นตอนและวิธีการรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาเป็นผู้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้
ขั้นดำเนินการก่อนรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาทำหนังสือแนะนำตัวผ่านคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงผู้อำนวยการ โรงพยาบาลลานนา จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และขออนุญาตดำเนินการรวบรวมข้อมูล

2. เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการ โรงพยาบาลแล้ว ผู้ศึกษาเข้าพบผู้อำนวยการ โรงพยาบาลลานนา หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลและกลุ่มตัวอย่าง ทำการแนะนำตัว เพื่อชี้แจง วัตถุประสงค์ของการของการศึกษาและรายละเอียดเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลการศึกษา พร้อมทั้ง นัดหมายวัน เวลา ในการเข้าไปรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาทำการแจกแบบสอบถามที่บรรจุของเจ้าหน้าที่ซึ่งผู้เข้าร่วมการศึกษาในแต่ละ หน่วยงานด้วยตนเองตามรายชื่อที่ผ่านการคัดเลือกตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนดจำนวน ทั้งสิ้น 266 ฉบับ พร้อมทั้งแจ้งให้ส่งคืนแบบสอบถามแก่ผู้ศึกษา โดยใส่ซองปิดผนึกที่ผู้ศึกษาจัดให้ หาก ผู้เข้าร่วมการศึกษาไม่ได้ปฏิบัติงานในขณะนั้น ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามส่งมอบผ่านหัวหน้า หน่วยงานนั้น ๆ หลังจากนั้นทำการนัดหมายในการรับแบบสอบถามกลับคืนภายใน 2 สัปดาห์

2. ผู้ศึกษาดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามตาม วัน เวลา ที่นัดหมาย พร้อมทั้งตรวจสอบ ความถูกต้องสมบูรณ์ ผู้ศึกษาได้รับแบบสอบถามกลับคืนจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 155 ฉบับ (ร้อยละ 58.27) ผู้ศึกษาจึงได้แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างอีกครั้ง จำนวน 100 ฉบับ และได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 89 ฉบับ รวมได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งสิ้น 244 ฉบับ (ร้อยละ 91.72)

3. ผู้ศึกษาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล พบแบบสอบถามที่มีความถูกต้อง สมบูรณ์ของข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 228 ฉบับ (ร้อยละ 85.71) จากนั้นจึงนำข้อมูลไปทำการวิเคราะห์ด้วย วิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

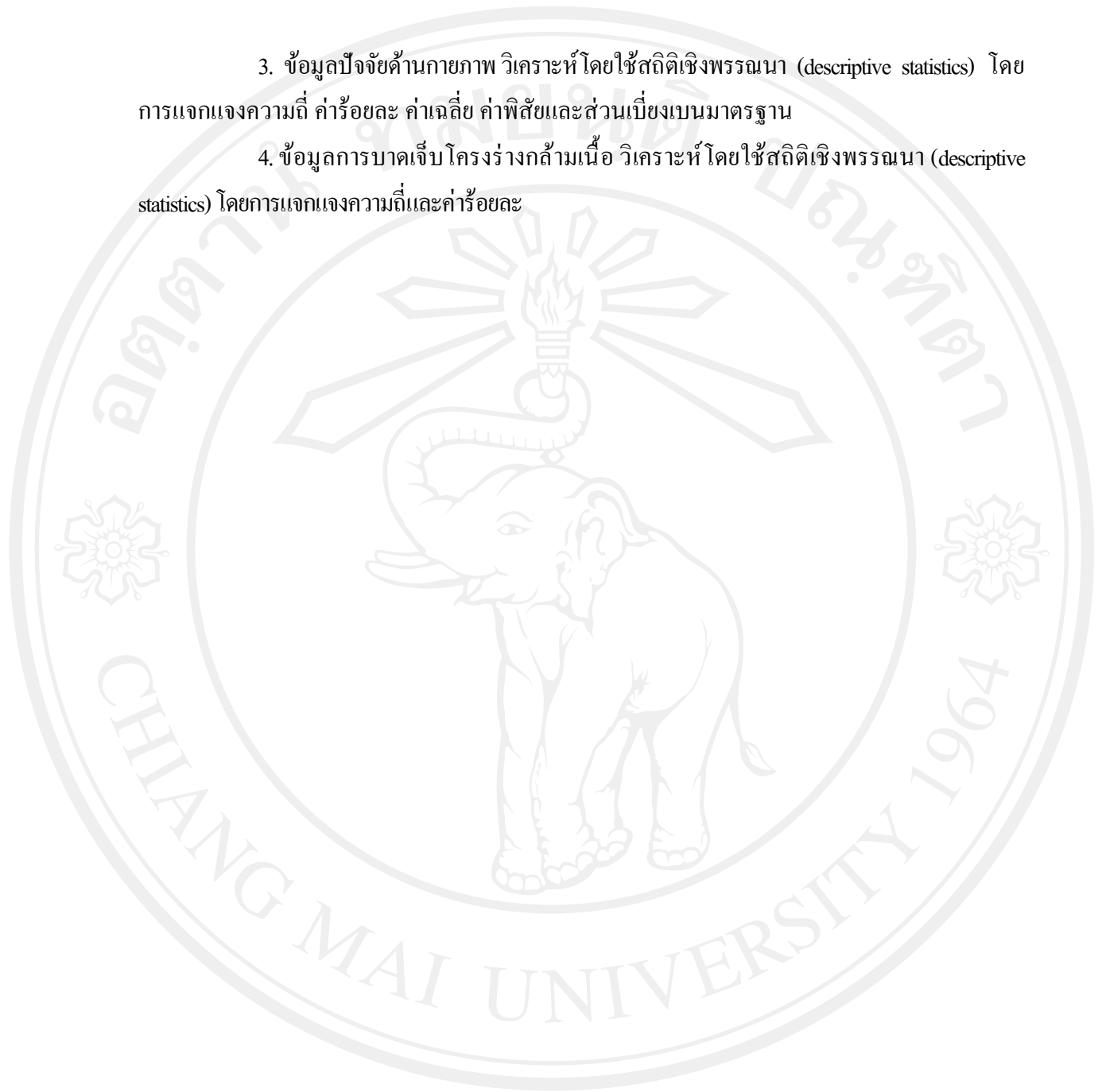
ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล สุขภาพและการทำงาน วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าพิสัยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ข้อมูลปัจจัยด้านจิตสังคม วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) โดย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าพิสัยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ข้อมูลปัจจัยด้านกายภาพ วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าพิสัยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ข้อมูลการบาดเจ็บ โครงร่างกล้ามเนื้อ วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved